

DATAOMBUDSMANNENS
BYRÅ

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

B 15/2019 rd

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

Innehåll

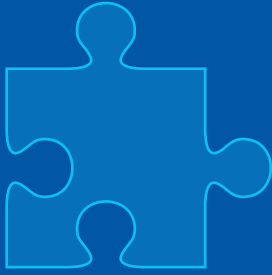
Dataskydd är en framgångsfaktor	4
Dataombudsmannens översikt	6
Beslut från dataombudsmannens byrå 2018	9
Händelser år 2018.....	12
Tyngdpunktsområdena för dataskyddsarbetet	14
Nya europeiska dataskyddsstyrelsen ökade internationellt samarbete	18
Ökad arbetsmängd och fler anställda	20
Dataskyddskommunikation i en större roll	22
Trender inom dataskydd 2019	24
Bilagor	
• Anhängiggjorda och behandlade ärenden 2017 och 2018	26
• Utlåtande om utvärdering och bekräftelse gällande den interna kontrollen	27
• Riktlinjer och uttalanden av Europeiska dataskyddsstyrelsen 2018	28
• Utlåtanden från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsprojekt 2018	29

Dataskydd är en framgångsfaktor

Dataombudsmannens byrå tryggar rättigheter och friheter i behandlingen av personuppgifter. Dataskydd är en framgångsfaktor för oss: för enskilda individer innebär det bättre skydd av personuppgifter och möjligheten att hantera sina egna uppgifter, för företag en konkurrensfördel som uppkommer ur ansvarsfull verksamhet.

Byrån är en självständig och oberoende myndighet med cirka 40 anställda experter. Dataombudsmannen Reijo Aarnio har varit dataombudsman sedan 1997. Våren 2019 utnämns dessutom två biträdande dataombudsmän vid byrån. Dataombudsmannen och de biträdande dataombudsmännen utnämns av statsrådet.

Vår verksamhetsidé:

friheten att göra självständiga val med utnyttjande av gemenskapens kraft och med yrkeskunskap på ett förebyggande och handledande sätt.

Hörnstenarna för vår strategi:

framförhållning och prioritering, kompetens, informationsstyrning och samarbete.

Våra värden:

gemenskap, rättvisa och oberoende, tidsenlighet, kreativitet, öppenhet och begriplighet.

Våra mål 2017–2020

- Vi främjar rätten till skyddet av integritet och medborgarnas förtroende för öppen behandlingen av personuppgifter i samhället som ständigt digitaliseras.
- Vi implementerar framgångsrikt målen i och effekterna av det förnyade dataskyddet i den nationella lagstiftningen och myndighetsverksamheten.
- Vi påverkar förebyggande incidenter i anslutning till behandlingen av personuppgifter.
- Vi främjar medvetenheten om rättigheterna och skyldigheterna när det gäller dataskydd hos medborgare, personuppgiftsansvariga och behandlare av uppgifterna.
- Vi främjar utvecklingen av EU:s digitala inre marknad.

Dataombudsmannens översikt

Under dataombudsmannens byrås 31:sta verksamhetsår reformerades dataskyddet för tredje gången under byråns verksamhetstid. Tillämpningen av EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679) inleddes den 25 maj. Samtidigt förnyades med EU:s dataskyddsdirektiv (2016/680) dataskyddslagstiftningen i brottmål. Detta direktiv förutsatte även nationella implementeringsåtgärder (lag om behandling av personuppgifter i brottmål 1054/2018).

Även dataskyddsförordningen innehåller en stor del direktivliknande åtgärder som ska implementeras nationellt. Under ledning av justitieministeriet bereddes således en nationell dataskyddslag (1050/2018), som trädde i kraft den 1 januari 2019 och ersatte den gamla personuppgiftslagen samt förordningen i anslutning till denna. I samband med detta skedde även en intensiv förnyelse av den nationella speciallagstiftningen. Dataombudsmannen hördes totalt 93 gånger av riksdagen under verksamhetsåret. Särskilt betydande var riksdagens grundlagsutskotts arbete. Utskottet utarbetade nya riktlinjer för praxis för lagstiftning om skyddet av personuppgifter och ansåg att dataskyddsförordningen i huvudsak motsvarar den nivå hos dataskyddet som förutsätts enligt 10 § i grundlagen, samtidigt som man beaktar en riskbaserad approach.

Nya befogenheter och uppgifter

Dataskyddsförordningen innebar flera förnyelser. De registrerades rättigheter förbättrades märk-

bart, personuppgiftsansvariga fick nya skyldigheter och möjligheterna att vara verksam på den digitala inre marknaden förbättrades. Även tillsynsmyndigheternas arbete och befogenheterna i anslutning till detta genomgick alla tiders reform.

Ett skede i dataskyddets historia avslutades då den självständiga datasekretessnämnden, som varit det högsta bestämmande organet för dataskydd, upphörde med sin verksamhet. Inom Europeiska unionen inledde för sin del en slags motsvarighet till datasekretessnämnden, europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB), sin verksamhet. Dess verksamhet med ett flertal underordnade arbetsgrupper startade framgångsrikt och ett arbetsprogram för styrelsen för 2019–2020 utarbetades och godkändes. I den närmaste framtiden kommer dataskyddsstyrelsens funktionsförmåga dock troligtvis prövas på grund av det ökande antalet ärenden.

En ny yrkeskår uppkom även, dataskyddssombud. Dem önskar vi varmt välkomna att hjälpa registrerade och personuppgiftsansvariga.

Vi var fortsättningsvis delvis och under en del av verksamhetsåret tvungna att tillämpa två lagstiftningar. Situationen innebar givetvis en betydlig utmaning för vår serviceförmåga. Beskrivande för verksamhetsåret var även den explosionsartade ökningen av antalet ärenden. Hos dataombudsmannens byrå registrerades under verksamhetsåret 9 617 anhängiggjorda ärenden, jämfört med 3 957 stycken föregående år. Helt

nya ärendegrupper utgående från dataskyddsförordningen var anmälningar av dataskyddsombud, anmälningar om personuppgiftsincidenter och ärenden som gäller flera EU-länder, s.k. gränsöverskridande ärenden.

Behov av ytterligare resurser

Vid dataombudsmannens byrå strävade vi efter att anpassa vår verksamhet till århundrades dataskyddsform genom att utveckla hanteringen av kompetens. Vi beskrev nästan alla processer som utgår från våra nya uppgifter. Vi förnyade även systemet för vår verksamhetsstyrning. Personalen vid byrån utförde ett enormt arbete med knappa resurser. Jag vill rikta ett stort tack för detta till samtliga kollegor.

Som tur fick vi även tillgång till extra resurser. Jag tror att vår beredskap då det gäller substans ligger på europeisk toppnivå! I slutet av året inleddes rekryteringen av två biträdande dataombudsmän. Då de tillträder sina ämbeten får vi ett funktionsdugligt kollegium som förutsätts enligt den

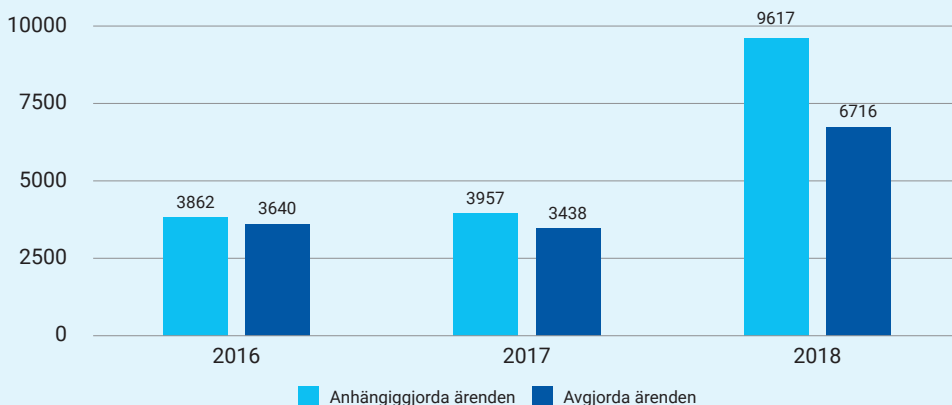
nationella dataskyddslagen och kan börja använda våra befogenheter i enlighet med dataskyddsförordningen. Kollegiet är ett internt organ inom dataombudsmannens byrå som fattar beslut om dataskyddslagstiftningens administrativa följder.

Även stiftandet av underrättelselagstiftningen var föremål för betydande intresse under verksamhetsområdet. Till oss tillföll närmast delen som gäller lagövervakning. Efter många skeden som delvis infallit under det innevarande året godkändes lagpaketet i fråga. Som en följd av detta kommer en självständig underrättelsetillsynsombudsmannatjänst och byrå att grundas i samband med dataombudsmannens byrå.

Dataskyddet föremål för mer intresse än någonsin tidigare

Även dataombudsmannens tidigare verksamhetsår har varit händelserika. Året som nu avslutas har dock enligt min egen erfarenhet varit exceptionellt jämfört med alla andra år. Den ovan beskrivna reformen och å andra sidan regler-

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden

ingens åtgärder då valperioden närmade sig sitt slut är orsaker till det intensiva verksamhetsåret. Även medias intresse för dataskydd har varit exceptionellt stort.

Ett nytt fenomen, åtminstone för mig personligen, var det stora antalet nya dataskyddsexperter på marknaden. Startskottet för dataskyddsförordningen var en guldålder för konsulter. Tyvärr var informationen som erbjöds personuppgiftsansvariga inte alltid av tillräcklig kvalitet. Den nya lagstiftningen "marknadsfördes" av dessa företagare med fokus på hot om sanktioner. Detta kunde leda till att personuppgiftsansvariga vände sig inåt, då syftet med dataskyddsförordningen var att uppmuntra näringslivet att söka tillväxt i den digitala inre marknaden, där samma regler i och med förordningen gäller en marknad med 510 miljoner konsumenter.

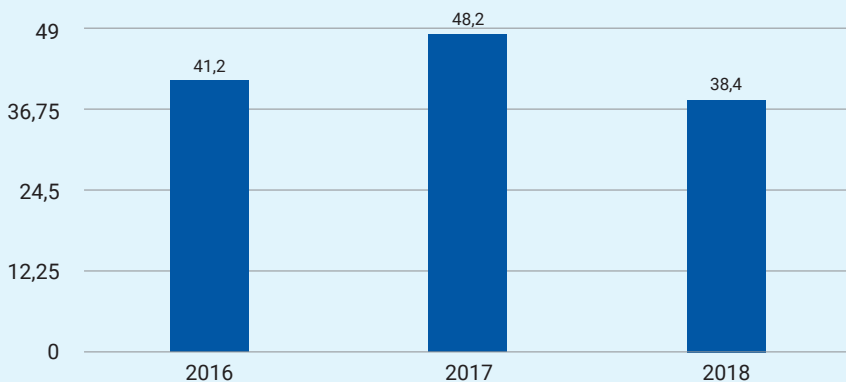
Dataskyddet är en möjliggörare och framgångsfaktor. Då valåret 2019 närmade sig märkte man att dataskyddet fungerade som en garanti för demokratin. Cambridge Analytica-skandalen grundade sig långt på osaklig profilering. Vår uppmärksamhet fästes även vid artificiell intelli-

gens. Digitaliseringen framskrider och det finns en önskan om att göra produktionen av tjänster snabbare och mer kostnadseffektiv. I enlighet med dataskyddsförordningen är det möjligt att godkänna användning av artificiell intelligens i medlemsstatens lagstiftning. Samtidigt måste man dock alltid ta hand om åtgärderna i syfte att skydda de registrerade.

Reijo Aarnio
Dataombudsman

Behandlingstid av avgjorda ärenden (dagar)

Beslut från dataombudsmannens byrå 2018

Besluten kan läsas i sin helhet på högsta förvaltningsdomstolens webbplats (www.kho.fi/sv) och på dataombudsmannens byrås webbplats (www.tietosuoja.fi; på finska).

Högsta förvaltningsdomstolens beslut om dataombudsmannens verksamhet

HFD 30.11.2018/5658, HFD 2018:162

Högsta förvaltningsdomstolens beslut gällde EFFI ry:s kampanj som inleddes våren 2014, där registrerade uppmanades att lämna in begäranden som omfattas s.k. indirekt rätt till insyn gällande polisens register till dataombudsmannens byrå. Sammanlagt inkom över tusen sådana begäranden.

Enligt lagen om behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet ska en begäran som gäller indirekt rätt till insyn lämnas personligen till polisen. Polisen skickar begäran till dataombudsmannen. Av denna anledning skickade dataombudsmannens byrå ett styrningsbrev till dem som anhängiggjort ärenden. Innehållet i breven var likalydande, och man meddelade bland annat anvisningen inte kan överklagas.

Den som anfört besvär krävde att dataombudsmannens byrå i stället för styrning borde ha gett

ett överklagbart beslut i ärendet. Vasa förvaltningsdomstol godkände besvären och återförvisade ärendet till dataombudsmannens byrå för behandling. Förvaltningsdomstolen kritiserade även dataombudsmannens byrås lagtolkning i ärendet.

Högsta förvaltningsdomstolen ansåg dock att den som anfört besvär genom dataombudsmannens svar hade getts styrning om förfarandet för att lämna in en begäran för att utöva den registrerades rätt till insyn. Begäran hade inte med detta svar avgjorts eller lämnats utan prövning. Dataombudsmannens svar utgjorde därmed inte ett i 5 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen avsett beslut över vilket besvär kunde anföras. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde genom sitt beslut Vasa förvaltningsdomstols beslut och fastställde att dataombudsmannens byrå förfarit lagenligt i ärendet.

Utlåtande om lagförslag om ett nytt övervakningssystem för bank- och betalkonton

Diarienummer 3246/91/2018

Dataombudsmannen gav ett utlåtande om finansministeriets förslag till en lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton. Enligt lagen ska myndigheterna kunna utnyttja ett elektroniskt gränssnitt för informationssökning och ett register som förs av Tullen för att få uppgifter om bank- och betalkonton. Syftet med förslaget är att sätta i kraft Europaparlamentets och rådets direktiv vars mål är att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

I lagförslaget hade rätten att få information utökats även till andra uppgifter och systemet skulle ha omfattat andra myndigheter än vad ovan nämnda direktiv förutsätter. Dataombuds-

mannen konstaterade i sitt utlåtande att iakttagandet av dataskyddsförordningens princip om ändamålsbegränsning ska beaktas vid den fortsatta beredningen av lagen, och att de risker som förorsakas fysiska personers fri- och rättigheter ska bedömas noggrant. Dataombudsmannen framförde i sitt utlåtande även en oro över hur skyddet av personuppgifter ska säkerställas och behörig användning av systemet ska övervakas i praktiken – till exempel vilka som har åtkomst till registrets loggdata. Dessutom yttrade dataombudsmannen att användningen av det nationella handlingsutrymmet ska motiveras och att det ska behövas för att komplettera dataskyddsförordningen och dataskyddslagen.

Utlåtande om utredning gällande positivt kreditregister

Diarienummer 6339/91/18

Dataombudsmannen gav ett utlåtande om en utredning som justitieministeriet låtit göra gällande behovet av ett register över positiva kreditupplysningar och dess alternativa genomförandesätt. I utredningen föreslogs att ett kreditupplysningssystem ska skapas i Finland i form av ett centraliserat register som förs av den offentliga makten.

Dataombudsmannen konstaterade i utlåtandet att det bakom projektet ligger intressen som gäller hantering av överskuldssättning, ansvarsfull kreditgivning och hantering av makrostabilitet, vars främjande i sig kan anses vara önskvärt. En sådan omfattande behandling av personuppgifter centraliserad till den offentliga förvaltningen begränsar emellertid individens integritetsskydd och de grundläggande rättigheter som verkar bakom det.

Dataombudsmannen konstaterade att för att vara godtagbart ur ett dataskyddsperspektiv ska ett positivt kreditupplysningsregister tillgodose ett allmänt intresse och vara proportionell mot det mål som eftersträvas genom grundandet av registret (dataskyddsförordningen artikel 6.3). I utlåtandet ansåg dataombudsmannen att det ur perspektivet för individens rättigheter är nödvändigt att avvägningen av olika lösningsalternativ inte endast begränsas till olika sätt att ta fram ett positivt kreditupplysningssystem. I praktiken kräver bedömningen av projektets proportionalitet en noggrannare helhetsbild och en analys av de instrument som används vid kreditgivning, inklusive exempelvis kreditupplysningsverksamhet som gäller negativa kreditupplysningar.

Högsta förvaltningsdomstolens beslut om personuppgifter som Jehovas vittnen insamlar i samband med predikoarbete genom dörrknackning

HFD 17.12.2018/5927, HFD 2018:171

Datasekretessnämnden hade genom sitt beslut förbjudit Jehovas vittnen att insamla eller behandla personuppgifter genom predikoarbete genom dörrknackning i strid med de allmänna förutsättningarna för behandling av personuppgifter (8 §) och villkoren för behandling av känsliga personuppgifter (12 §) i personuppgiftslagen. Jehovas vittnen överklagade ärendet hos förvaltningsdomstolen, som delvis upphävde datasekretessnämndens beslut. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde senare med anledning av besvär som anförts av dataombudsmannen förvaltningsdomstolens beslut och satte datasekretessnämndens beslut i kraft. Högsta förvaltningsdomstolen begärde även ett förhandsavgörande av Europeiska unionens domstol i ärendet (Europeiska unionens domstol, förhandsavgörande C-25/17 Jehovas vittnen).

Centrala frågor i ärendet var huruvida behandlingen av personuppgifter som skedde i samband med predikoarbete genom dörrknackning föll utanför tillämpningsområdet för personskyddslagen, och om detta inte var fallet, huruvida personuppgifterna som ingick i anteckningarna som uppgjorts i detta sammanhang utgjorde ett personregister, huruvida samfundet kunde anses vara personuppgiftsansvarig och huruvida det fanns lagenliga förutsättningar för behandlingen av personuppgifter. Även synpunkter som hade framförts av samfundet och som hänförde sig till skyddet för privatliv, religionsfrihet, yttrandefrihet och förbud mot diskriminering skulle bedömas i ärendet.

Enligt högsta förvaltningsdomstolen kunde en betydande del av uppgifterna som ingick i anteckningarna entydigt anses utgöra i i personuppgiftslagen avsedda personuppgifter (3 § 1 punkten) och de kunde även innehålla i känsliga uppgifter (11 §). Med beaktande av Europeiska unionens domstols förhandsavgörande ansåg högsta förvaltningsdomstolen att den insamling och behandling av personuppgifter som enskilda Jehovas vittnen utförde i samband med predikoarbetet genom dörrknackning inte utgjorde behandling av personuppgifter för personliga

eller därmed jämförbara sedvanliga privata syften (2 § 3 mom. i personuppgiftslagen) Högsta förvaltningsdomstolen ansåg även att de anteckningar i pappersform eller elektroniskt format som innehöll personuppgifter åtminstone i vissa fall utgjorde ett personregister eller en del därav (3 § 3 punkten i personuppgiftslagen) och att personuppgiftslagen tillämpades på denna behandling av personuppgifter.

Även om predikoarbetet genom dörrknackning var en del av de enskilda Jehovas vittnens personliga religiösa verksamhet, så organiserades, samordnades och uppmuntrades predikoarbetet de facto av samfundet. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att samfundet, i fråga om de personregister som uppstått i samband med predikoarbetet genom dörrknackning, skulle anses vara registeransvarig (3 § 4 punkten i personuppgiftslagen) tillsammans med de enskilda Jehovas vittnen som gjort anteckningar. Med beaktande av det decentraliserade sätt på vilket uppgifterna samlades in samt samfundets de facto ställning som den som styr verksamheten och möjliggör förmedlingen av uppgifter, hade det varit motiverat för datasekretessnämnden att rikta sitt beslut uteslutande mot samfundet.

Datasekretessnämnden har med stöd av personuppgiftslagen kunnat förbjuda samfundet att samla in eller i övrigt behandla personuppgifter vid predikoarbete genom dörrknackning, om de förutsättningar för behandling av personuppgifter som avses i personuppgiftslagen inte uppfylls. Nämnden har likaså kunnat förplikta samfundet att se till att inga personuppgifter insamlas för samfundets syften utan att dessa förutsättningar uppfylls. Samfundet eller dess enskilda medlemmar hade inte i och med beslutet särbehandlats i jämförelse med andra religiösa samfund eller deras medlemmar. Beslutet stred inte mot bestämmelserna och föreskrifterna gällande förbudet mot diskriminering och kravet om jämlikhet enligt Finlands grundlag, Europeiska människorättskonventionen eller Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Händelser år 2018

JANUARI

- Temat för dataskyddsdagen den 28 januari var förberedelser inför den nya dataskyddslagstiftningen.

MARS

- Regeringen överlämnade till riksdagen ett förslag till ny dataskyddslag för att komplettera EU:s allmänna dataskyddsförordning.

APRIL

- EU:s dataskyddsmyndigheter inrättade en underarbetsgrupp som behandlar dataskyddet i sociala medier.
- Cambridge Analytica -fallet visade att riktad marknadsföring för politiska syften kan utgöra en risk för de grundläggande fri- och rättigheterna och demokratin.

MAJ

- De nordiska dataskyddsmyndigheterna kom överens om att öka sitt samarbete.
- EU:s allmänna dataskyddsförordning började tillämpas. Europeiska dataskyddsstyrelsen inledde sin verksamhet.

JULI

- Europeiska unionens domstol gav en dom där det konstaterades att Jehovas vittnen är personuppgiftsansvarig vid behandlingen av personuppgifter som insamlas vid predikoarbete genom dörrknackning.
- Dataombudsmannen gav ett utlåtande om finansministeriets förslag till en lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.

SEPTEMBER

- Europeiska dataskyddsstyrelsen fastställde gemensamma kriterier för förteckningar över konsekvensbedömningar avseende uppgiftsskydd.

OKTOBER

- Temat för dataskyddsmyndigheters världskongress var etiska digitala tjänster.

NOVEMBER

- Riksdagen antog den nationella dataskyddslagen som kompletterar EU:s dataskyddsförordning och lagen om behandling av personuppgifter i brottmål.
- Befolkningsregistercentralen, Polisstyrelsen, Kommunikationsverket och dataombudsmannens byrå anordnade den största dataskyddsövningen i Europa, med närmare 300 deltagande organisationer inom den offentliga förvaltningen.
- Dataombudsmannens byrå och TIFO, forumet för dataskyddsombud arrangerade ett evenemang om artificiell intelligens och etik.
- Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att dataombudsmannens byrå förfarit lagenligt i ett ärende som EFFI ry anhängiggjort gällande indirekt rätt till insyn i polisens register.

DECEMBER

- Dataombudsmannen gav ett utlåtande om en utredning som justitieministeriet låtit göra gällande behovet av ett register över positiva kreditupplysningar och alternativa sätt att förverkliga det.
- Datasekretessnämnden avslutade sin verksamhet. Alla uppgifter som grundar sig på dataskyddslagstiftningen koncentreras i fortsättningen till dataombudsmannens byrå.

Tyngdpunktsområdena för dataskyddsarbetet

Då man började förbereda tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning grundades processgrupper vid dataombudsmannens byrå, vars uppgift var att säkerställa enhetlig behandling av ärenden inom det egna ansvarsområdet samt utvecklingen av behandlingsprocessen.

Behandlingen av personuppgiftsincidenter påbörjades

Personuppgiftsincidenter-processgruppens viktigaste uppgifter är att säkerställa smidig mottagning och enhetlig behandling av anmälningar av personuppgiftsincidenter. Processgruppen utgörs av dataombudsmannens byrås juridiska experter specialiserade på personuppgiftsincidenter och IT-specialsakkunniga.

Processgruppen hjälper den övriga personalen på dataombudsmannens byrå med behandlingen och bedömningen av anmälningar om personuppgiftsincidenter. Processgruppen har utarbetat interna anvisningar för bedömning av risker och behandling av typfall. Om personuppgiftskränkningen är atypisk hjälper processgruppen föredraganden av ärendet med behandlingen av personuppgiftsincidenten.

Processgruppens uppgifter har utvecklats enligt identifierade behov. Gruppen har utarbetat nya anvisningar och anpassat blanketten för anmälningar av personuppgiftsincidenter utgående från mottagen respons.

Till dataombudsmannens byrå anmäldes år 2018 totalt 2 220 personuppgiftsincidenter.

Organisationernas anmälningsskyldighet för personuppgiftsincidenter trädde i kraft den 25 maj 2018 då dataskyddsförordningen började tillämpas. Personuppgiftsincidenter ska anmälas till dataombudsmannens byrå, om incidenten kan innebära en risk för mänskliga rättigheter och friheter.

Efter att ha anmält en personuppgiftsincident till dataombudsmannens byrå kan personuppgiftsansvariga få råd om skyddet av personuppgifter och huruvida personuppgiftsincidenten ska meddelas personerna som är föremål för incidenten. Vid behov kan dataombudsmannen beordra organisationen att iakttä sina skyldigheter i enlighet med dataskyddsförordningen.

Processgrupp utvecklar samarbetet med dataskyddsombud

Processgruppen för dataskyddsombud följer upp mottagningen och behandlingen av anmälningar om dataskyddsombud och utvecklar kontakten med dataskyddsombud och kommunikationen som riktas till dem. Utöver dataombudsmannens byrås juridiska experter ingår i processgruppen sekreteraren för informationstjänsten som upprätthåller registret över dataskyddsombud.

Organisationer har varit skyldiga att meddela uppgifterna för dataskyddsombudet till dataombudsmannens byrå sedan dataskyddsförordningen började tillämpas den 25 maj 2018. Dataskyddsombudet är en intern expert på dataskydd inom organisationen, som följer upp behandlingen av personuppgifter och stöder och hjälper ledningen och personalen följa dataskyddslagstiftningen. Dataskyddsombudet är såväl dataombudsmannens byrås som registrerades kontaktperson i ärenden som gäller behandlingen av personuppgifter inom den egna organisationen.

En organisation ska utse ett dataskyddsombud, om organisationen

- i stor omfattning behandlar känsliga uppgifter
- följer människor i stor omfattning, regelbundet och systematiskt
- är en aktör inom den offentliga förvaltningen och inte är en domstol.

I slutet av 2018 hade uppgifterna för 1 227 dataskyddsombud anmälts till dataombudsmannens byrå.

Människor är medvetna om sina dataskydds rättigheter

Ärenden som gäller den registrerades rättigheter och klaganden är en av dataombudsmannens byrås viktigaste ärendehelheter. I dessa ingår privatpersoners anmälningar om kränkningar av dataskydds rättigheter eller misstankar om att någon organisation eller person behandlar personuppgifter på ett sätt som strider mot dataskyddsbestämmelser, men även olika slags begäranden om rådgivning och mer information.

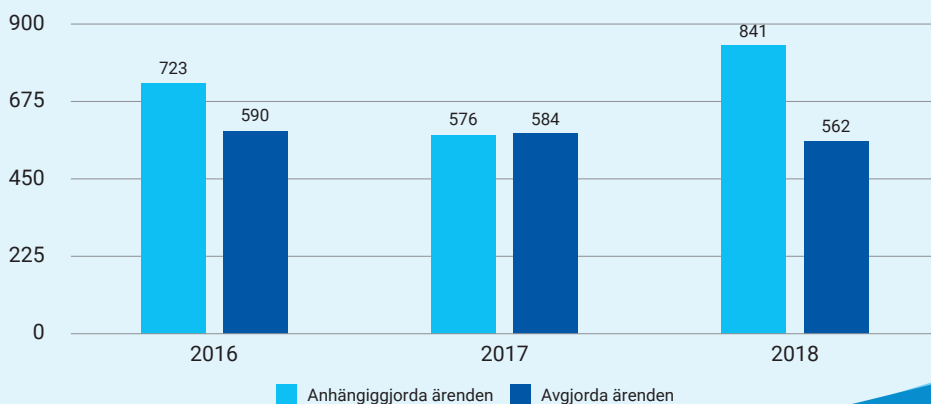
För hanteringen av ärenden som gäller den registrerades rättigheter grundades efter inledningen av tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning en processgrupp, i vars uppgifter bland annat ingår utarbetandet av enhetlig praxis för behandlingen av klaganden från registrerade. Under sitt första verksamhetsår har gruppen även strävat efter att prioritera uttryckligen de saker vars effekt på den registrerade är mest

omfattande eller allvarliga, samt saker som länge varit anhängiga.

Ärenden som blir anhängiga och kommer från registrerade är vanligtvis väldigt individuella, vilket påverkar deras behandling och tidsåtgången för behandlingen. Ofta krävs i synnerhet i ärenden som gäller klaganden och juridiska frågor ytterligare utredningar, vars införskaffande och genomgång kan fördröja behandlingen.

Behandlingen av det egna ärendet vid dataombudsmannens byrå kan göras smidigare genom att beskriva ärendet så noga som möjligt redan vid den första kontakten med byrån. Hjälp med detta kan fås av anvisningarna och blanketterna på dataombudsmannens byrås webbplats. På webbplatsen finns även en servicestig som kan användas för att ta reda på hur man lättast kan sköta sitt eget ärende.

Ärenden med koppling till den registrerades rättigheter

Konsekvensbedömning bidrar till identifieringen av risker

Konsekvensbedömning är ett självbedömningsverktyg i förordningen med hjälp av vilket personuppgiftsansvariga kan identifiera hot i anslutning till den planerade behandlingen för personernas rättigheter och friheter, bedöma hur allvarliga riskerna är för att hoten uppkommer och hur stor sannolikheten är för att hoten uppkommer samt ta i bruk tillräckliga skyddsåtgärder för att ingripa vid höga risker. Konsekvensbedömningen kan användas bland annat för att förverkliga inbyggt dataskydd och dataskydd som standard och ansvarsskyldigheten som avses i artikel 25 i dataskyddsförordningen.

Ett föregående samråd ska göras innan den planerade behandlingen inleds, om konsekvensbedömningen visar att behandlingen av personuppgifter skulle innebära en hög risk för den registrerades rättigheter och friheter och den personuppgiftsansvariga inte med sina egna åtgärder kan minska denna risk. Vid det föregående

de samrådet tar den personuppgiftsansvariga kontakt med dataombudsmannens byrå som ger skriftliga anvisningar för åtgärder för att sänka risknivån.

År 2018 har varit ett år som kännetecknats av påbörjat arbete då det gäller konsekvensbedömning och föregående samråd. Europeiska dataskyddsstyrelsen bekräftade hösten 2018 kriterier på EU-nivå för när konsekvensbedömning ska göras. Utgående från kriterierna utarbetade dataombudsmannens byrå en nationell förteckning som förutsätts enligt förordningen om vilka behandlingstyper konsekvensbedömningen ska göras för. Förteckningen publicerades i december 2018 och omfattar bland annat biometriska och genetiska uppgifter samt behandling av positionsdata. De första föregående samråden väntas genomföras i Finland i början av 2019.

Nya europeiska dataskyddsstyrelsen ökade internationellt samarbete

Samarbetet mellan dataskyddsmyndigheterna i Europa ökade ytterligare under år 2018. Dataskyddsmyndigheter förberedde sig på tillämpningen av EU:s allmänna dataskyddsförordning genom att utarbeta anvisningar samt planera europeiska dataskyddsstyrelsens verksamhet.

Europeiska dataskyddsstyrelsens konstituerande möte hölls den 25 maj, då tillämpningen av EU:s allmänna dataskyddsförordning inleddes. Samtidigt avslutade dataskyddsstyrelsens föregångare WP29-arbetsgruppen sin verksamhet. WP29-arbetsgruppens ordförande Andrea Jelinek valdes även till ordförande för europeiska dataskyddsstyrelsen. Jelineks mandatperiod är fem år.

Europeiska dataskyddsstyrelsen är ett oberoende EU-organ som utgörs av EU:s nationella dataskyddsmyndigheter och representanter för europeiska datatillsynsmannen. Även EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein är medlemmar i dataskyddsstyrelsen utgående från EFTA-avtalet. Kommissionen har rätt att delta i dataskyddsstyrelsens verksamhet och möten utan rösträtt.

Europeiska dataskyddsstyrelsen ansvarar för en harmoniserad tillämpning av EU:s allmänna dataskyddsförordning och dataskyddsdirektivet, som gäller för polis- och straffrättsmyndigheter. Styrelsen ger anvisningar och beslut som tydliggör dataskyddslagstiftningen. En viktig uppgift för dataskyddsstyrelsen är att främja samarbetet mellan EU:s dataskyddsmyndigheter.

Europeiska dataskyddsstyrelsen fattade vid sitt första plenum beslut om att stödja de anvisningar som WP29-arbetsgruppen utarbetat för tillämpningen av dataskyddsförordningen. Dataskyddsstyrelsen fortsatte beredningen av anvisningarna. Under hösten publicerades anvisningar bland annat för regional tillämpning dataskyddsförordningen och certifiering.

I september blev även europeiska dataskyddsstyrelsens första utlåtanden gjorda genom konformitetsmekanismen klara. Dataskyddsstyrelsen godkände 22 utlåtande som gällde gemensamma krav på förteckningar gällande konsekvensbedömning av dataskyddet. Till bas för utlåtandena låg förteckningar över behand-

lingsåtgärder utarbetande av de nationella dataskyddsmyndigheterna, som troligtvis förorsakar hög risk och förutsätter konsekvensbedömning av dataskyddet. Det är viktigt att komma överens om gemensamma kriterier för att den allmänna dataskyddsförordningen ska tillämpas konsekvent överallt inom EU. Avsikten med dataskyddsförordningen har varit att harmonisera dataskyddsbestämmelserna, förbättra skyddet av personuppgifter och rättigheter i anslutning till dataskyddet, svara på nya dataskyddsfrågor i anslutning till digitaliseringen och globaliseringen samt främja utvecklingen av den inre digitala marknaden.

Från dataombudsmannens byrå deltog i WP29-arbetsgruppens och europeiska dataskyddsstyrelsens verksamhet i huvudsak dataombudsmannen Reijo Aarnio och överinspektör Anna Hänninen. Dessutom deltog övrig personal från dataombudsmannens byrå i de underordnade arbetsgruppernas verksamhet för de egna specialkunskapsområdena. Utöver de gamla underordnade arbetsgrupperna grundade WP29-arbetsgruppen våren 2018 en ny arbetsgrupp som behandlar dataskyddet för nya sociala medier och där även dataombudsmannens byrå är representerad.

I EU:s allmänna dataskyddsförordning finns detaljerade regler för samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i EU:s medlemsstater vid s.k. gränsöverskridande ärenden. Generellt sätt kan ett ärende anses vara gränsöverskridande om det har beröringspunkter i flera EU-länder. Behandlingen av dessa ärenden har koppling till principen om en lucka. Detta innebär att personuppgiftsansvariga med verksamhet i flera medlemsstater

Gränsöverskridande ärenden 2018

- alla totalt: 591
- Finland som deltagande tillsynsmyndighet: 106
- Finland som ledande tillsynsmyndighet: 5

i fortsättningen kan sköta gränsöverskridande ärenden med tillsynsmyndigheten i endast en medlemsstat. Denna ledande tillsynsmyndighet har som uppgift att samordna behandlingen av ärendet och bereda beslutsförslaget. De övriga tillsynsmyndigheterna fungerade som deltagande tillsynsmyndigheter. EU-ländernas myndigheter har ett gemensamt system för utbyte av information, IMI, som används för att utbyta information om gränsöverskridande ärenden.

Vid dataombudsmannens byrå koncentrerades samordningen av gränsöverskridande och internationella ärenden till en överinspektör som har stöd av en inspektör i sitt arbete. De deltog även i dataskyddsstyrelsens arbete. För att beskriva processerna i anslutning till gränsöverskridande ärenden grundades även våren 2018 en processarbetsgrupp.

Ökad arbetsmängd och fler anställda

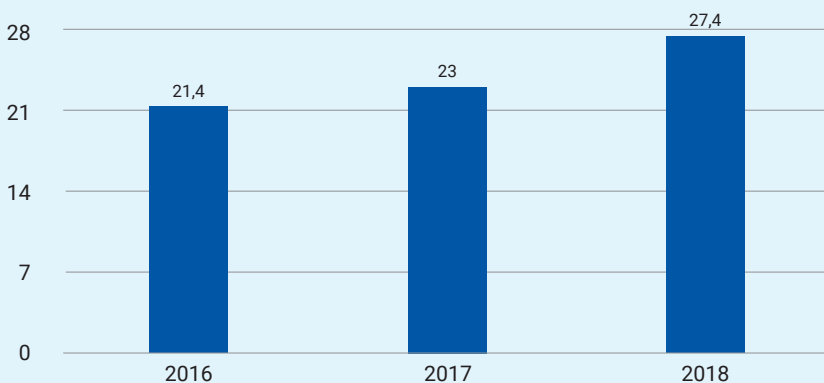
I och med EU:s allmänna dataskyddsförordning ökade antalet anhängiggjorda ärenden kännbart på dataombudsmannens byrå. Under slutet av 2018 stärktes byråns resurser genom rekrytering av nya sakkunniga. I årsverken syns denna ökning till större del dock först under 2019.

Arbetstillfredsställelsen mäts årligen vid dataombudsmannens byrå. Skalan som används i

enkäten är 1–5. År 2018 var medeltalet för arbetstillfredsställelsen vid dataombudsmannens byrå 3,25. Medeltalet för statens arbetsplatser var 3,59.

Indexet för utbildningsnivå mäter vad respektive anställds högsta utbildningsgrad är. Nyckeltalet ligger närmare sex och anger att merparten av de anställda vid dataombudsmannens byrå har en högre högskoleexamen.

Årsverken

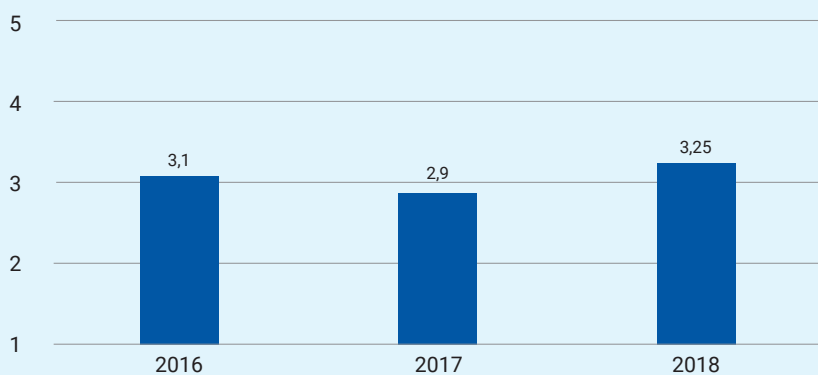
Personalresurser

	2016	2017	2018
Antal anställda i slutet av året	23	26	31
Årsverken	21,4	23	27,4
Arbetsstillfredsställelse totalt	3,1	2,9	3,25
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	8,4	10,1	11,5
Medelålder	45,5	43,3	42,5
Index för utbildningsnivå	6,5	6	5,7

Ekonomi vid dataombudsmannens byrå

	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Användning av omkostnadsanslag, 1 000 €	1 633	1 764	2 223	2 062
Totalkostnader, 1 000 €	1 769	1 890	..	2 372

Arbetsstillfredsställelse totalt

Dataskyddskommunikation i en större roll

EU:s dataskyddsförordning ökade intresset för arbetet vid dataombudsmannens byrå. För att förbättra kundservicen lanserades byråns nya webbplats. Samtidigt förbättrades organisationers och privatpersoners möjlighet till elektronisk ärendehantering. Därutöver betjänade byråns telefonrådgivning över 3 600 kunder under året.

Sakkunniga vid dataombudsmannens byrå föreläste aktivt på dataskyddsrelaterade seminarier och evenemang. Under verksamhetsåret fick byrån sammanlagt 97 förfrågningar om föreläsningar.

Även medierna skrev mer än kanske någonsin tidigare om frågor som gäller dataskydd. Till exempel

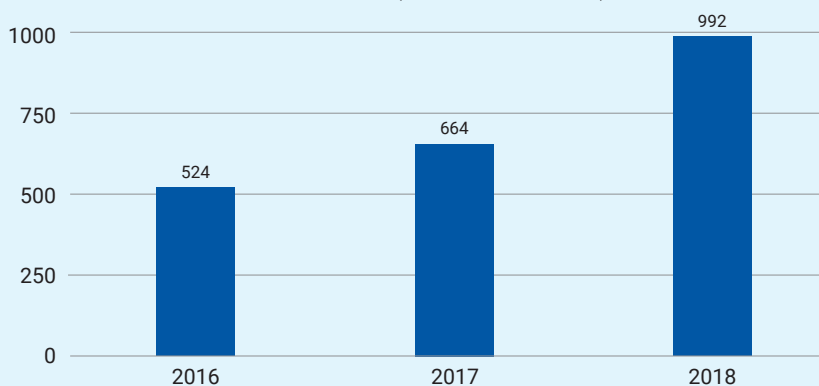
skrevs det om dataskyddsförordningen i närmare 2 200 artiklar i tryckta och elektroniska medier. Dataombudsmannen förekom som sökord i närmare tusen artiklar.

Lagstiftningen uppdaterades till GDPR-tid

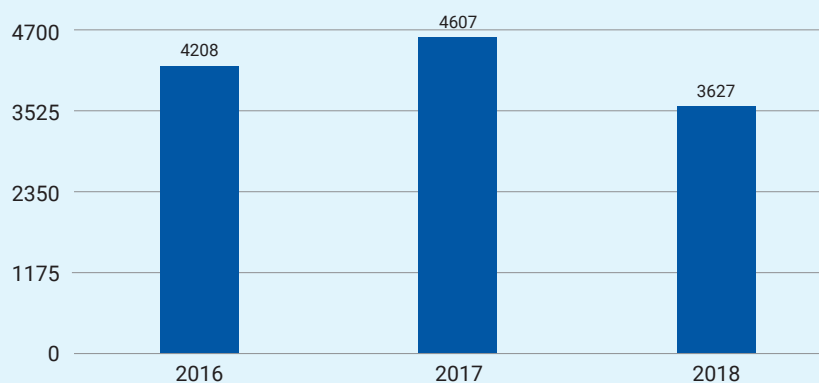
Dataombudsmannen deltog aktivt i beredningen av den nationella dataskyddslagstiftningen och reformen av speciallagstiftningen. Dataombudsmannen hörde sammanlagt 93 gånger i riksdagen under verksamhetsåret.

Inklusive skriftliga utlåtanden tog dataombudsmannens byrå ställning till 332 lagberedningsprojekt eller andra samhälleligt betydande projekt.

Dataombudsmannen i media (omnämningar)

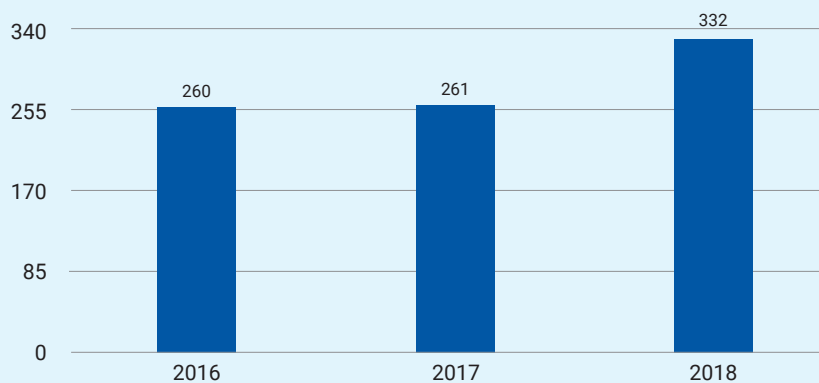

Besvarade samtal i telefonrådgivningen

• Åren 2016 och 2017 var telefonrådgivningen öppen fem dagar i veckan, år 2018 tre dagar i veckan.

Utlåtanden

Trender inom dataskydd 2019

INTERNET ÄR TRASIGT

Åtgärder mot missbruk vid behandling av personuppgifter effektiviseras.

GENOMFÖRANDET AV DATASKYDDSFÖRORDNINGEN EFFEKTIVISERAS OCH FÅR GLOBALA KONSEKVENSER

Europeiska dataskyddsstyrelsens riktlinjer harmoniserar tolkningarna av dataskyddslagstiftningen i hela Europa. Samtidigt skapas regler för när länder utanför EU/EES-området ska iakta dataskyddsförordningen.

NYA TEKNIKER UTMANAR DATASKYDDET YTTERLIGARE

Till exempel ansiktsidentifiering och datasjöar medför nya möjligheter, men samtidigt även utmaningar för behandlingen av personuppgifter.

MÄNNISKORNAS MEDVETENHET OM DERAS RÄTTIGHETER BLIR BÄTTRE

Den offentliga debatten om dataskyddsfrågor ökar enskilda människors medvetenhet om deras rättigheter. Människorna är även mer redo att utöva dessa rättigheter.

Bilagor

Anhängiggjorda och behandlade ärenden 2017 och 2018

	2017		2018	
	Anhängig- gjorda	Behand- lade	Anhängig- gjorda	Behand- lade
Allmänna ärenden (grupperna 01–29)	497	473	494	468
- Allmänna, ekonomi- och personalärenden	322	306	404	368
- Utlåtanden (03)	144	136	78	89
- Utlåtanden om administrativa reformer (05)	31	31	12	11
Internationella ärenden (grupperna 30–39)	203	196	140	133
- Europeiska unionen	131	127	91	93
- Dataskyddsmyndigheternas övriga internationella samarbete	30	29	12	11
- Övriga internationella ärenden	42	40	37	29
Dataombudsmannens förhandsövervakning och styrning (grupperna 40–49)	2864	2399	1632	2173
- Allmän styrning	175	146	166	185
- Begäranden om styrning och förfrågningar från personuppgiftsansvariga	695	562	443	531
- Automatisk behandling av personuppgifter som omfattas av anmälningsskyldighet	763	619	435	605
- Utlåtanden till datasekretessnämnden, förvaltningsdomstolarna och högsta förvaltningsdomstolen	29	30	5	5
- Dataombudsmannens begäranden om utredning	17	12	9	15
- Förfrågningar av registrerade och åtgärdsbegäranden	1185	1030	574	832
Dataombudsmannens förordnanden och annan efterhandsövervakning (grupperna 50–59)	391	369	212	335
- Fortsatta åtgärder gällande granskningsverksamhet	2	4	1	3
- Tillgodoseende av de registrerades rätt till insyn	162	168	78	97
- Tillgodoseende av de registrerades yrkande på rättelse	168	146	69	154
- Utlåtanden till åklagare och domstolar	57	51	64	80
- Ansökningar till datasekretessnämnden	2	0	0	1
Datasekretessnämndens beslut (grupperna 60–69)	2	1	0	1
Uppgifter enligt dataskyddsförordningen och direktivet (grupperna 80–210)	0	0	7133	3601
- Föregående samråd (hög risk)*	0	0	4	4
- Utlåtanden	0	0	180	154
- Uppförandekoder	0	0	3	2
- Överföring av personuppgifter	0	0	31	22
- Internationellt samarbete	0	0	647	217
- Den registrerades rättigheter	0	0	601	147
- Övervakning	0	0	326	59
- Personuppgiftsincidenter	0	0	2220	1100
- Handledning och rådgivning	0	0	1894	823
- Dataskyddsombud	0	0	1227	1073
Okategoriserade	0	0	6	5
Totalt	3957	3438	9617	6716

* Ärendegruppen föregående samråd omfattar utöver egentliga förfrågningar om föregående samråd även rådgivnings- och styrningsärenden gällande samråd.

Utlåtande om utvärdering och bekräftelse gällande den interna kontrollen

Som utvärderingsramen för intern kontroll vid dataombudsmannens byrå användes fortsättningsvis den verksamhetsmodell som utarbetats tillsammans med justitieministeriet.

Tillståndet i intern kontroll och riskhantering vid dataombudsmannens byrå har bedömts genom tillämpning av den begränsade referensram för intern kontroll och riskhantering som statens controller-funktion gjort upp.

Den interna kontrollen vid dataombudsmannens byrå bedöms fungera på behörigt sätt med hänsyn till verksamhetens omfattning och art samt risker. Delområde som förutsätter utvecklingsåtgärder var enligt utvärderingen för år 2018 särskilt:

- tillräckligheten i byråns personalresurser i förhållande till byråns uppgifter, ökad efterfrågan och övriga förändringar i verksamhetsmiljön,
- den ökade betydelsen av övernationellt arbete,
- verksamhetens budgetfinansiering och kontinuerlig och systematisk uppföljning av anslagen och kontinuerlig utveckling av riskhanteringsrutiner med hänsyn till förändringar i verksamhetsmiljön och lagstiftningen,
- genomförande av organisatoriska och behörighetsrelaterade åtgärder som den nya dataskyddslagen (1050/2018) förutsätter,
- åtgärder som föranleds av underrättelselagstiftningen
- förankring av de registrerades nya rättigheter,
- stöd till företagens verksamhet.

Planeringen gällande resurser och utveckling av lagstiftning görs i samarbete med justitieministeriet.

Helsingfors 29.4.2019

Reijo Aarnio
dataombudsman

Riktlinjer och uttalanden av Europeiska dataskyddsstyrelsen 2018

- Riktlinjer 1/2018 om certifiering och erkännande av certifieringskriterier i enlighet med artikel 42 och 43 i den allmänna dataskyddsförordningen.
- Riktlinjer 2/2018 om undantag i enlighet med artikel 49 i dataskyddsförordningen
- Riktlinjer 3/2018 om det regionala tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen (artikel 3)
- Riktlinjer 4/2018 om ackreditering av certifieringsorgan i enlighet med artikel 43 i den allmänna dataskyddsförordningen (2016/679).
- Uttalande om översynen av e-integritetsförordningen och dess inverkan på skyddet för enskilda personer med avseende på integriteten och konfidentialiteten i deras kommunikation 25/05/2018
- Uttalande om effekterna av ekonomisk koncentration för dataskyddet 27/08/2018
- Uttalande 23/2018 om kommissionens förslag som gäller europeiska föreskrifter om presentation och förvaring av elektroniskt bevismaterial i brottmål
- Uttalande 28/2018 om kommissionens förslag till beslut om adekvat skyddsnivå för dataskyddet i Japan
- Därutöver har Europeiska dataskyddsstyrelsen gett uttalanden om 27 förteckningar över nationella konsekvensbedömningar, inklusive Finlands nationella förteckning.

Utlåtanden från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsprojekt 2018

- Utlåtande till Europarådet om god praxis som främjar och skyddar utrymmet för det civila samhället 14.2.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av läkemedelslagen och lagen om Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet 21.2.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem 23.2.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen och till vissa lagar som har samband med den 2.3.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om ändring av vävnadslagen 7.3.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation 13.3.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om reservpoliser och till vissa lagar som har samband med den 16.3.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om småbarnspedagogik 19.3.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ordnande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice 6.4.2018
- Utlåtande om utkast till ändring av lagen och statsrådets förordning om ett kvotsystem för det kommersiella fisket 22.4.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om lagstiftning om ett bostadsdatasystem 23.4.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om ändring av upphovsrättslagen 27.4.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen och till vissa lagar som har samband med den 28.4.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om integritetsskydd i arbetslivet och 10 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn 4.5.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lagar om Lantmäteriverket och Lantmäteriverkets rätt att under en viss tid få information från Skatteförvaltningen 7.5.2018
- Utlåtande om regeringens proposition till ändringar i kunduppgiftslagen och till vissa andra lagar som har samband med den på grund av EU:s dataskyddsförordning 9.5.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om totalreform av biobankslagen 11.5.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till ny varumärkeslag och till andra lagstiftningsändringar som har samband med den särskilt med avseende på firmalagen 14.5.2018
- Utlåtande till arbets- och näringsministeriet om ändring av lagstiftningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och utkomstskydd för arbetslösa 15.5.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till ändring av elmarknadslagen och till vissa lagar som har samband med den (ändringar i lagstiftningen gällande s.k. datahubb) 21.5.2018
- Utlåtande om en nationell totalarkitektur för kund- och patientuppgifter inom social- och hälsovården 22.5.2018

- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till ändring av kreditinstitutslagen och till vissa lagar som har samband med den 24.5.2018
- Utlåtande om betänkande från justitieministeriets arbetsgrupp som behandlar en justering av konkurrenslagen 28.5.2018
- Utlåtande om arbetsgruppspromemorian från arbetsgruppen som behandlar aktieägarnas rättigheter 30.5.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om behandling av personuppgifter inom migrationsförvaltningen 4.6.2018
- Utlåtande om betänkande om ändringar i lagstiftning som gäller civilpersonals deltagande i krishantering 7.6.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om klinisk läkemedelsforskning och till vissa lagar som har samband med den 8.6.2018
- Utlåtande om betänkande om inrättande av Domstolsverket 12.6.2018
- Utlåtande om det tredje skedet i projektet med trafikbalken 23.6.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om ändring av lagen om transportservice 25.6.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om behandling av personuppgifter inom Tullen 3.7.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till genomlag 25.7.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om ändring av civiltjänstlagen 22.8.2018
- Utlåtande om regeringens förslag till lag om behandling av personuppgifter inom Gränsbevakningsväsendet 22.8.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen om en modell för arbetssökning på eget initiativ 29.8.2018
- Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om ett europeiskt informationssystem för fordon och körkort 3.9.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om en ny klient- och patientlag samt ändringar i barnskyddslagen 7.9.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av körkorts-lagen 24.9.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa lagar som har samband med den 1.10.2018
- Utlåtande om utkast till betänkande av administrativa påföljder av straffkaraktär 4.10.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av läkemedelslagen 9.10.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om elektronisk fakturering 17.10.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om Myndigheten för tillväxttjänster och lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna 18.10.2018
- Utlåtande om regeringens proposition om ändring av lotsningslagen 26.10.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition med förslag till lag om Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning och till lag om ändring av lagen om Statskontoret 26.10.2018
- Utlåtande om utkast till regeringens proposition om ändring av lagen om statens skadeståndsverksamhet 13.11.2018
- Utlåtande om utkast till social- och hälsovårdsministeriets förordning om avgifter som ska uppbäras för Strålsäkerhetscentralens prestationer 15.11.2018
- Utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om studerandehälsovård för högskolestuderande 26.11.2018

DATAOMBUDSMANNENS
BYRÅ

PB 800, 00521 Helsingfors
tel. 029 566 6700 (växel)
tietosuoja@om.fi
www.tietosuoja.fi